

Vergaderjaar 2020–2021

28 089

Gezondheid en milieu

Nr. 184

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 februari 2021

Ik heb u o.a. op 3 juni 2020 en 5 oktober 2020 geïnformeerd over mijn beleidsaanpak om de leefomgeving nog schoner, gezonder en veiliger te maken.¹ Middels deze brief licht ik u eerst in over een tweetal evaluaties in het kader van het beperken en voorkomen van incidenten in de (petro-)chemie. Dit betreft de evaluatie van de Subsidieregeling Versterking Omgevingsveiligheid industriële activiteiten (Safety Deals) en de evaluatie van het Programma Duurzame Veiligheid 2030, waarover ik u de toezegging heb gedaan om u eind 2020 te informeren. Deze regelingen passen in het spoor van de beleidsaanpak om innovatie in de industrie te stimuleren en de veiligheidscultuur te verhogen. Tevens informeer ik u over afgeronde onderzoeken naar de veiligheid van multi-fuel tankstations. Dit is gericht op het tijdig faciliteren van een veilig verloop van de energietransitie door het beperken en het voorkomen van eventuele gevolgen van risicovolle activiteiten voor de omgeving. Hiermee zet ik belangrijke stappen met mijn beleidsaanpak gericht op het realiseren van een gezonde en veilige leefomgeving en bied ik heldere kaders voor continuering.

Evaluatie subsidieregeling versterking omgevingsveiligheid (Safety Deals)

Het doel van de regeling Safety Deals is sinds de inwerkingtreding op 1 oktober 2016 het ondersteunen van initiatieven die bijdragen aan een blijvende versterking van de omgevingsveiligheid in Nederland van industriële activiteiten met gevaarlijke stoffen. Hier heb ik u voor het laatst op 29 mei 2019 over geïnformeerd.² Op 1 oktober 2021 zal de huidige regeling aflopen. Daarom is de regeling voor de aflooptermijn geëvalueerd door het bureau SPPS. Het evaluatierapport van de Safety Deals

¹ Kamerstuk 28 089, nrs. 171 en 180

² Kamerstuk 28 089, nr. 135

(Subsidieregeling versterking omgevingsveiligheid) is afgerond en is in de bijlage bijgevoegd (bijlage 1)³.

In de periode 2016–2020 zijn in totaal 38 projecten uitgevoerd onder de regeling en is er een totaal subsidiebedrag van € 7,4 miljoen toegekend. Een voorbeeld is de Safety Deal Leren van incidenten, waarbij het uitwisselen van veiligheidsinformatie tussen Brzo-bedrijven en haar ketenpartners wordt gestimuleerd. Alle gehonoreerde aanvragen zijn gepubliceerd op de website van RVO (www.rvo.nl).

De onderzoekers adviseren de regeling voort te zetten, maar constateren dat de effectiviteit van de Safety Deals verbeterd kan worden door het aanpassen van de regeling op enkele punten. Deze punten betreffen onder andere het beter verankeren van beleidsspeerpunten bij de ingediende projecten en het bereiken van een grotere groep potentiële indieners. Tevens kan de opgedane kennis bij de projecten beter ontsloten en gedeeld worden met de doelgroepen.

Ik heb besloten de regeling met inachtneming van bovenstaande verbeterpunten te continueren voor een periode van 5 jaar. Het nemen van eigen verantwoordelijkheid door de industrie (Brzo-bedrijven) blijft met voorzetting van deze regeling gestimuleerd.

Door meer publiciteit en samenwerking met kennisplatformen zoals de Stichting Veiligheid Voorop en Safety Delta Nederland en brancheverenigingen, zal de opgedane kennis uit de Safety Deals als een olievlek binnen de industrie kunnen worden verspreid en neemt de bekendheid van de regeling toe. De aangepaste regeling zal in de zomer van 2021 aan uw Kamer worden aangeboden voor voorhang.

Programma Duurzame Veiligheid 2030

Ik heb u reeds geïnformeerd over mijn robuuste lange termijn aanpak gericht op het voorkomen van incidenten in de (petro)chemie. Om die reden werken sinds het najaar van 2016 de (petro)chemische industrie, wetenschap en overheid in het programma Duurzame Veiligheid 2030 (DV2030) samen aan een vitale petrochemische industrie zonder noemenswaardige incidenten.

Evaluatie DV2030

Zoals eerder gemeld is DV2030 na een looptijd van vier jaar per 31 december 2020 beëindigd.

Het programma DV2030 is in de periode augustus tot en met november 2020 geëvalueerd door de KWINK groep. Het rapport van de evaluatie treft u bijgaand aan (bijlage 2)⁴. Het doel van de evaluatie was om conclusies te trekken over de doelmatigheid en doeltreffendheid van DV2030. Omdat ik het belangrijk vind dat de geleerde lessen van DV2030 meegenomen worden in de recent gelanceerde Safety Delta Nederland (SDN), heb ik de onderzoekers specifiek gevraagd om aanbevelingen voor de SDN te formuleren. In de SDN zetten de (petro)chemische industrie, wetenschap en overheid de met DV2030 gestarte samenwerking structureel voort. De conclusies van de evaluatie treft u in onderstaande infographic:

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

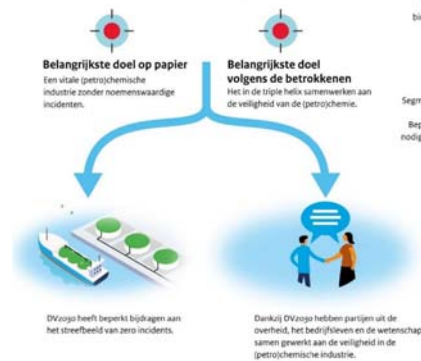
⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Evaluatie Duurzame Veiligheid 2030

KWINK groep evalueerde DV2030 aan de hand van een documentanalyse, interviews en een online vragenlijst. Aan de hand hiervan zijn conclusies getrokken over de doeltreffendheid en doelmatigheid van DV2030. Ook zijn lessen voor de Safety Delta Nederland getrokken.

Conclusies over de doeltreffendheid van DV2030

Er is een ambitie geformuleerd voor DV2030 die afwijkt van wat de meeste betrokkenen zien als het belangrijkste doel van DV2030. We hebben daarom met twee beelden naar de doeltreffendheid van DV2030 getoond.

Aanbevelingen voor de Safety Delta Nederland

Ik zal u medio 2021 nader informeren over de stand van zaken van de SDN. Het ministerie zal in de SDN een andere rol hebben als in DV2030. In DV2030 was IenW primair verantwoordelijk voor het programma; in de SDN is het ministerie één van de deelnemende partijen naast de andere deelnemende partijen.

Jaarverslag DV2030

Met deze brief wijs ik u graag op het laatste jaarverslag van DV2030 dat te vinden is via de volgende link: <https://www.dv2030.nl/documenten/jaarverslag-dv2030-januari-2021>.

Onderzoeken Veiligheid Multi-fuel tankstations

De energietransitie moet zorgen voor het gebruik van «nieuwe» duurzamere brandstoffen in mobiliteit. Ik zet mij in om deze brandstoffen veilig te kunnen gebruiken, zodat zij bijdragen aan een veiliger, schoner en gezonder Nederland. Gedurende de transitie naar het gebruik van duurzame brandstoffen die in het wegvervoer gebruikt worden, is er een periode waarin ook conventionele brandstoffen nog worden aangeboden op tankstations. Daarmee ontstaan de zogeheten multi-fuel tankstations, die in aantal snel toenemen. Vanuit de praktijk is er een grote vraag naar handreikingen voor multi-fuel tankstations, om verantwoord met deze nieuwe situatie om te kunnen gaan. Ik heb daarom het initiatief genomen om mogelijke veiligheidsrisico's te onderzoeken die ontstaan bij het aanbieden van de combinatie van conventionele en duurzame brandstoffen. Zo kunnen we ervoor zorgen dat dit deel van de energietransitie veilig verloopt.

In 2020 zijn drie deelonderzoeken uitgevoerd naar externe veiligheidsvraagstukken rondom multi-fuel tankstations. De onderzoeken zijn uitgevoerd door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) en het onderzoeksbureau Panteia vanuit hun eigen expertise. Ten behoeve van het project is een begeleidingscommissie ingesteld van verschillende belanghebbende partijen uit overheidsgeledingen, brancheverenigingen en op innovatie gerichte organisaties.

De bevindingen uit de onderzoeken wijzen erop dat er geen acute (kennis) knelpunten zijn op het gebied van externe veiligheid rondom multi-fuel tankstations. Zo concludeert het RIVM dat de afstanden zoals voorgescreven in bestaande PGS-richtlijnen voor afzonderlijke brandstoffen ook geschikt zijn voor multi-fuel tankstations. Het IFV stelt verder dat bij een correcte toepassing van de geldende voorschriften er in beginsel geen belemmeringen zijn om duurzame brandstoffen, inclusief het opladen van elektrische voertuigen, met elkaar of met andere brandstoffen te combineren op een tankstation.

De onderzoeken hebben daarnaast wel een aantal verbeterpunten duidelijk gemaakt. Zo wijst het IFV er op dat «versnippering» van wet- en regelgeving in combinatie met de complexiteit van het toepassen daarvan, de kans vergroot dat er zaken over het hoofd worden gezien. Daarom stel ik de rapporten met een overkoepelende synopsis, inclusief een juridische verkenning anticiperend op de Omgevingswet, ter beschikking aan de uitvoeringspraktijk via www.relevant.nl. De resultaten van de onderzoeken zullen eveneens worden gebruikt om een integrale PGS-richtlijn voor multi-fuel tankstations op te stellen om inzicht te geven in de belangrijkste risico's van activiteiten, hoe deze risico's te beheersen en negatieve effecten voor mens en milieu te beperken. PGS-richtlijnen vormen voor bedrijfsleven en overheid een belangrijk hulpmiddel om bij deze stations de noodzakelijke maatregelen en voorzieningen te treffen. De ambitie is de PGS-richtlijn voor multi-fuel tankstations eind 2022 gereed te hebben. De veiligheid zal vervolgens geborgd worden in het Besluit activiteiten leefomgeving door verwijzing naar de betreffende PGS. Over het vervolg op de overige aanbevelingen uit de rapporten, die niet de rijksoverheid betreffen, ga ik verder in gesprek met de partners.

U treft de drie rapporten bijgaand aan (bijlage 3, 4 en 5).⁵

Ondanks de ontwikkelingen rondom COVID-19, wordt met de bovenstaande activiteiten hard doorgewerkt aan het verbeteren van de omgevingsveiligheid in Nederland met vele betrokken partijen. Ik draag blijvend zorg voor het borgen van de veiligheid van duurzame ontwikkelingen. Tevens zie ik erop toe dat beleid wordt geëvalueerd en aanbevelingen worden meegenomen in de toekomst, zoals met de voortzetting van de subsidieregeling versterking omgevingsveiligheid en de SDN. Hiermee wordt de aanpak gericht op innovatie in de industrie en het gelijktijdig verhogen van de veiligheidscultuur nog effectiever.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven – Van der Meer

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl en www.relevant.nl